

Budsjettdrøftingsnotat

Budsjett og økonomiplan 2027 – 2030

Foto: Ragnvald Storvoll

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	2
1 KOMMUNEDIREKTØRENS OPPSUMMERING	3
2 NASJONALE UTVIKLINGSTREKK, UTFORDRINGER OG TRENDER	4
FORVENTNINGSGAPET	4
TAKTSKIFTE	5
KOMMUNEKOMMISJONEN	5
HELSEREFORMUTVALGET	6
FORSVARET	7
3 OVERORDNA NØKKELTALL	8
STATUS ØKONOMI – REGNSKAP OG ØKONOMIPLAN	8
ØKONOMISKE MÅLTALL	8
KOMMUNEBAROMETERET	13
FOLKEHELSEPROFIL	15
OPPVEKSTPROFIL	15
4 OVERORDNA MÅL OG PRIORITERINGER	16
FNS BÆREKRAFTSMÅL	16
KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL	16
5 STAB: ØKONOMI, PERSONAL, ORGANISASJON OG SERVICE	18
REGNSKAP OG BUDSJETT	18
KOSTRA TALL	18
UTFORDRINGSBILDET	19
5 OPPVEKST OG VELFERD	21
REGNSKAP OG BUDSJETT	21
KOSTRA TALL OPPVEKST	21
UTFORDRINGSBILDET OPPVEKST	24
MÅL OG STRATEGISK RETNING OPPVEKST	25
KOSTRA TALL HELSE OG OMSORG	26
UTFORDRINGSBILDET HELSE OG OMSORG	28
MÅL OG STRATEGISK RETNING HELSE OG OMSORG	29
7 SAMFUNNSUTVIKLING OG INFRASTRUKTUR	30
REGNSKAP OG BUDSJETT	30
KOSTRA TALL	30
UTFORDRINGSBILDET	32

1 Kommunedirektørens oppsummering

Det er andre gang kommunedirektøren legger frem et budsjettendrøftingsnotat i forbindelse med kommunestyrets budsjettkonferanse. Målet med dette er å komme tidlig i gang med budsjettarbeidet, både administrativt og politisk. For administrasjonens del markerer dette starten på årets budsjettarbeid. Kommunedirektøren håper at notatet også hjelper politisk nivå å komme i gang med budsjettarbeidet tidlig og gi de et godt beslutningsgrunnlag.

Notatet følger opp årsberetning og årsregnskap, og viser status og utfordringer i Dyrøy sammenligna med andre norske kommuner.

Det bes om politiske styringssignal som administrasjonen kan ta med inn i det videre budsjettarbeidet.

Dyrøy kommune har en krevende økonomisk situasjon. Årsregnskap 2025 viser et regnskapsmessig merforbruk på 6,2 millioner. Dette er i sin helhet dekket inn ved bruk av disposisjonsfond. Netto driftsresultat endte negativt, på 10,5 millioner. På det ordinære disposisjonsfondet står det igjen 5,3 millioner etter at det ble brukt 11,5 millioner derfra i 2025. Fondet er per 31.12.2025 på 5,3 millioner. Dette er langt unna de måltall kommunen har satt seg.

Dyrøy har svært høy lånegjeld, en av landets høyeste. Det er krevende med høye renter som belastes kommunens drift direkte. Fremover er det viktig at denne ikke økes, men reduseres slik at en får større handlingsrom.

Det må igjen understrekes at kommunen har en drift som er alt for høy i forhold til budsjett, og det må fortsatt tas grep for å få drifta ned på rett nivå.

Etter at budsjett og økonomiplan 2026-2029 ble vedtatt, ble vi orientert om at et stort tilskudd vi hadde budsjettet for, utgikk med umiddelbar virkning. Det medførte at arbeidet med mulige nedstyringstiltak startet allerede før det nye året var kommet i gang.

Administrasjonen jobber med budsjett gjennom hele året. I 2026 er det allerede fremlagt en rekke tiltak for å komme i balanse i forbindelse med de politiske økonomirapporteringene som legges frem i alle møter.

Økonomirapporteringa for første termin viser et merforbruk på drøye 3,6 mill, dette etter at allerede vedtatte tiltak på 1,9 mill er tatt med. Det jobbes med å finne flere tiltak for å komme i balanse, et arbeid som skjer parallelt med budsjettarbeidet for kommende år. Uansett hva som måtte fremkomme av mulige tiltak, er dette et tydelig uttrykk for den krevende økonomiske situasjonen kommunen står i både i inneværende år og årene som kommer.

Rikke Raknes
Kommunedirektør

2 Nasjonale utviklingstrekk, utfordringer og trender

I samfunnsplanen har vi valgt å fokusere på følgende utfordringer og muligheter:

- **Demografi**

Den største utfordringen i Dyrøy ligger i den demografiske utviklingen. Antall eldre innbyggere øker, mens antallet unge og yrkesaktive synker. Dette vil gjøre det vanskelig å opprettholde et bærekraftig lokalsamfunn.

- **Tilgang på kompetanse og arbeidskraft**

Tilgang på tilstrekkelig og relevant arbeidskraft er en forutsetning for innovasjon, omstilling og verdiskaping. Allerede i dag ser vi en betydelig kamp om arbeidskraften som vil forsterkes ytterligere frem mot 2036.

- **Kommuneøkonomi**

En presset kommuneøkonomi vil nødvendigvis begrense handlingsrommet, og stiller dermed høyere krav til at kommunen planlegger langsiktig og prioriterer gode, hensiktsmessige og treffsikre tiltak.

- **Nok og varierte boliger**

Mangel på egne boliger kan hindre rekruttering til både offentlig og privat sektor. Det trengs boliger av ulike type, størrelse og prisklasse, slik at det er bolig for alle livsfaser.

- **Natur og klimaendringer**

Global oppvarming og tap av natur er den største miljøutfordringa verden står overfor. Dyrøy kommune må ta sin del av det vi som nasjon er forpliktet til, og forberede oss på flere uønskede hendelser og en mer offensiv nasjonal naturvern- og klimapolitikk.

- **Infrastruktur**

Det fylkeskommunale veinettet i og rundt Dyrøy er i en så dårlig forfatning at det er en betydelig hemsko for både næringsliv og innbyggere. Det er også behov for oppgradering av kommunens vann og avløpsanlegg.

Forventningsgapet

Velferdssamfunnet skal møte innbyggernes behov. Men hvis vi legger sammen alle behov og ønsker innbyggerne våre har, er det mer enn hva vårt velferdssamfunn klarer å innfri. Slik har det alltid vært. Det er politikernes jobb å prioritere slik at det blir balanse mellom våre behov og tilgjengelige ressurser. Den balansegangen blir enda viktigere, og vanskeligere, når ressursene blir knappere.

Politikere både nasjonalt og lokalt må tørre å snakke åpent og ærlig med innbyggerne om at ressursene blir mer begrenset og at tøffere prioriteringer blir den nye normalen. Tjenestene framover vil bli annerledes enn de har vært. Kanskje er det oppgaver kommunene skal slutte med, kanskje må innbyggerne ta større ansvar selv, for eksempel for å bo nærmere tjenestene de trenger. Svarene må vi finne sammen i lokalsamfunnet.

KS definerer forventningsgapet som «*gapet mellom det som i sum forventes av kommuner og fylkeskommuner og det som er mulig å yte med de ressursene som er tilgjengelige. Forventningene kan være hos og mellom både folkevalgte, innbyggere og nasjonale myndigheter, og tilgjengelige ressurser gjelder både folk og penger.*» De skriver blant annet at det vil være behov for gjennomgripende omstilling og tøffe prioriteringer fremover. For å håndtere og redusere forventningsgapet må politikere både nasjonalt og lokalt kommunisere sine ambisjoner på en måte som bidrar til realistiske forventninger. Det er nødvendig med en felles forståelse av hvilke utfordringer som må prioriteres, og en må tenke langsiktig og mobilisere og skape legitimitet for krevende politiske valg.

Utfordringsbildet KS skisserer både i år og tidligere, kunne vært tatt rett fra Dyrøys egne dokumenter. Vi står godt planta i forventningsgapet, og kjenner daglig på de utfordringene det medfører.

Taktskifte

I årets [debatthefte](#), introduserer KS begrepet *taktskifte* og spør seg hvordan kommunene kan øke endringstakten for å sikre bærekraftig velferd og skjerpet beredskap i en tid med store samfunnsendringer og økt usikkerhet.

Forventningsgapet er fortsatt sentralt. Kommunesektorens oppgaver vokser, særlig fordi det vil bli dobbelt så mange over 80 år innen 2050. Selv om kommunesektorens økonomiske rammer skulle bli styrket i tråd med befolkningsutviklingen, vil de fleste kommuner og fylkeskommuner fortsatt stå overfor store økonomiske utfordringer.

Når det blir knapphet på arbeidskraft, er det desto viktigere at ledelsen kan prioritere slik at ansattes tid blir brukt til å løse velferdsoppgavene mest mulig effektivt.

KS skriver at kommuner og fylkeskommuner må gjennomføre endringer i måten innbyggernes behov møtes, hvis vi fortsatt skal ha et bærekraftig velferdssamfunn. Og vi må skjerpe beredskapen i en helt ny sikkerhetspolitisk situasjon. Dette henger sammen, for når vi ruster oss for framtiden, så styrker det også kommunesektorens beredskapsevne.

Kommunekommisjonen

Regjeringen satte i mai 2025 ned en såkalt [Kommunekommisjon](#) som skal foreslå endringer i statens styring av kommunesektoren som legger til rette for god ressursbruk, fleksibel bruk av personell og effektiv oppgaveløsning i kommunesektoren.

Det er bred politisk enighet om at kommuner og fylkeskommuner bør styres i stort og ikke i smått, og om at lokalt selvstyre gir best velferd og mest demokrati. Innenfor tydelige nasjonale rammer juridisk og økonomisk, må kommuner ha frihet til å prioritere ressursene og finne gode lokale løsninger. Så må staten tilpasse kommunesektorens oppgaver til de økonomiske rammene og til hvor mye personell som er tilgjengelig.

Oppdraget er å foreslå endringer i statens styring av. Kommisjonen skal også vurdere og foreslå tiltak om det er andre forhold som binder kompetanse unødvendig, bidrar til unødvendig høye kostnader eller lite effektiv oppgaveløsning i kommuner og fylkeskommuner.

Kommisjonen leverte sin første rapport ved årsskiftet 2025/2026 ([NOU 2026:1. «En bærekraftig kommunesektor»](#)), og en ny rapport kommer i løpet av 2026. Dyrøy har sendt inn høringsvar, og støtter i hovedsak Kommunekommisjonens problemforståelse og forslag. Utredningen treffer godt de utfordringene kommunesektoren nå står i, særlig knyttet til knapphet på arbeidskraft, økende demografisk belastning og et samlet statlig styringstrykk som over tid har redusert kommunenes reelle handlingsrom.

Kommunekommisjonen skal komme med forslag til å lette styringstrykket. I sin første utredning foreslår kommisjonen flere tiltak for å redusere den juridiske og økonomiske detaljstyringen, og mye tilsier at det forslagene vil føre til politiske vedtak raskt.

Kommisjonen varsler at den i sin neste rapport vil foreslå endringer i det «institusjonelle rammeverket» for styringen av kommunesektoren. Det er forventet at kommisjonen vil foreslå endringer i hele systemet for statens styring av kommunesektoren.

Helsereformutvalget

[Helsereformutvalget](#) ble oppnevnt i august 2025, og skal blant annet utrede og foreslå ulike modeller for fremtidig organisering, styring og finansiering av en sammenhengende og integrert helse- og omsorgstjeneste i Norge. De skal levere sin rapport innen 1. november 2026.

Befolkningen blir eldre, forventningene til tjenestene er i endring og vi har ikke ubegrenset tilgang til arbeidskraft. Ifølge Helsepersonellkommisjonen vil vi få et stramt arbeidsmarked framover, og flere tiltak vil være nødvendig for å møte disse utfordringene. Pasient- og brukerforløpene blir mer kompliserte, og går på tvers av fagområder og forvaltningsnivåer. Medisinsk og teknologisk utvikling gir nye muligheter. Samtidig kan ny teknologi være kostnadsdrivende. Personell, bygg og utstyr må brukes riktig for å bidra til velferdsstatens bærekraft, særlig når perspektivmeldingen viser at statens utgifter vil overstige statens inntekter tidlig på 2030-tallet. Alt dette peker på behov for å fornye, forsterke og forbedre velferdsstaten.

Utvalget skal jamfør mandatet sitt:

- Utrede og foreslå ulike modeller for fremtidig organisering, styring og finansiering av en sammenhengende og integrert helse- og omsorgstjeneste i Norge.

- Vurdere ansvars- og oppgavefordelingen mellom den kommunale og fylkeskommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten.
- Vurdere hvordan samarbeid med private aktører kan organiseres på en hensiktsmessig måte, for å sikre at vi fremdeles skal ha felles og likeverdige skattefinansierte helse- og omsorgstjenester i Norge.
- Utarbeide et beslutningsgrunnlag og foreslå tiltak
- Redegjøre for økonomiske, juridiske, administrative, personellmessige og samfunnsmessige konsekvenser av de ulike forslagene.

Forsvaret

Den sikkerhetspolitiske situasjonen er i endring, blant annet som følge av Russlands krig mot Ukraina, krigen i Midtøsten og Trump II-administrasjonen i USA. En kraftig opprustning er i gang, noe som vil kreve betydelige endringer av prioriteringene både lokalt og nasjonalt.

Dagens geopolitiske situasjon og Norges store satsing på forsvar i årene som kommer, har store konsekvenser også for lille Dyrøy. Ting som skjer helt andre steder i verden påvirker oss direkte, både når det kommer til sikkerhet og trygghet, infrastruktur og økonomi. Dyrøy kommune må forberede seg på at det verst tenkelige kan skje. Vi må tenke nytt om sikkerhet og skjerpet beredskap. Gårsdagens trusler er utdaterte. Det er nødvendig å heve blikket og ta vår tids trusler på alvor.

Et enstemmig storting vedtok i juni 2024 [regjeringens forslag til ny langtidsplan](#). Planen legger opp til en helhetlig videreutvikling og en betydelig styrking av forsvarssektoren og Norges forsvarsevne. Planen går i korte trekk ut på:

- Utbedre kritiske mangler.
- Mer personell.
- Maritim satsing.
- Mer kampkraft til Hæren.
- Styrking av Heimevernet.
- Satsing på luftvern.
- Bedre situasjonsforståelse.

3 Overordna nøkkeltall

Status økonomi – regnskap og økonomiplan

Rammeområde	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Sentral adm. og fellesdrift	9 649	15 384	15 786	17 001	22 446	22 528	22 504	22504
Oppvekst og velferd	97 152	89 471	101 001	93 181	98 509	96 873	95 676	96176
Samfunnsutvikling og infrastruktur	11 536	13 634	17 392	16 175	15 829	15 470	15 474	15259
Fellesfinansiering	-843	-160	51,174	-160	-160	-160	-160	-160
Sum	117 494	118 329	134 231	126 197	136 624	134 711	133 494	133 779

Kilde: Budsjettskjema § 5-4 andre ledd, Bevilgninger til budsjettområdene drift.

Økonomiske måltall

Av overordnede nøkkeltall har vi satt søkelys på kommuneøkonomi. I Statsforvalterens kommunebilde gis kommunen karakter middels med følgende begrunnelse:

«Kommunen har hatt svingende driftsresultater de siste årene. Lånegjelden har økt betydelig og renteesponeringen er høy. Kommunen har nå svært begrensede midler på fond. Dette gjør kommunen svært sårbar for uforutsatte utgifter og eller inntektssvikt, og renteøkninger. Fokuset fremover bør være bærekraftig gjeldsnivå, samt å styrke handlingsrommet gjennom langsiktig økonomiplanlegging.»

Sett opp mot kommunens vedtatte måltall for økonomisk styring, står denne konklusjonen seg i dag også.

Kommunestyret i Dyrøy har vedtatt følgende måltall:

- Det skal budsjetteres med minimum netto driftsresultat minimum 1,75 % årlig
- Disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 8 % av brutto driftsinntekter. Dette måltallet skal nås innenfor økonomiplanperioden 2021-2024
- Netto lånegjeld skal innen 2032 være redusert til maksimalt 75 % av brutto driftsinntekter.

For 2020 - 2025 ser tallene slik ut:

Finansielt mål	Måltall	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	01.01.2025
Netto driftsresultat	1,75% årlig	1,17 %	-1,45 %	6,38 %	-0,21 %	-0,42 %	-5,57 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	8% innen 2024	2,67 %	2,33 %	8,89 %	9,51 %	8,65 %	3,34 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	75% innen 2032	72,49 %	85,27 %	89,26 %	129,05 %	130,10 %	133,12 %

Når det gjelder netto driftsresultat er det viktig å være klar over at utbetalinger fra Havbruksfondet har hatt vesentlig innvirkning på kommunens inntekter i 2018, 2020, 2022-2024.

Som Statsforvalteren peker på, har kommunens lånegjeld økt betydelig de siste årene. Sett over en litt lengre periode ser en at brutto lånegjeld er økt fra 183,7 millioner i 2020 til

398,5 millioner i 2025, tilsvarende 217 %. Økningen ses i sammenheng med de store utbyggingsprosjektene i kommunen i samme periode med bygging av omsorgsboliger (Soltunet), renovering av sykehjemmet, utbygging av Espenes industriområde og Sommarvindstorget.

Deler av lånegjelden er formidlingslån (startlån) eller gebyrfinansiert (vann og avløp). Trekker vi ut disse finner vi kommunens netto renteeksponerte lånegjeld. Denne utgjorde 252,2 millioner kroner ved utgangen av 2025, noe som er en nedgang på 8,2 millioner fra året før. Tabellen under gir en oversikt over lånegjelda i Dyrøy kommune i perioden 2020-2025.

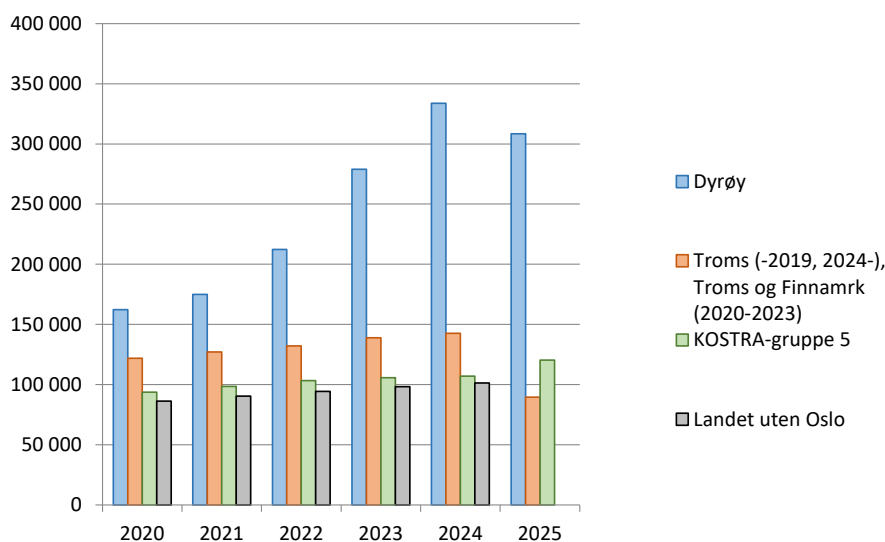
Tabell: Sum netto renteeksponert gjeld

Tall i hele kr	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brutto lånegjeld	183 739 977	200 591 152	255 412 677	341 435 188	389 415 532	398 473 919
- Startlån	-7 901 912	-12 189 380	-36 523 755	-50 835 306	-64 993 150	-78 896 722
- VAR	-62 604 316	-62 183 017	-66 032 746	-64 573 559	-63 979 635	-67 345 202
= Netto renteeksponert lånegjeld	113 233 749	126 218 755	152 856 176	226 026 323	260 442 747	252 231 995

Nettolånegjeld per innbygger brukes som en av indikatorene på kommunens gjeldsbyrde. Ved sammenligning av lånegjeld mellom kommuner benyttes konserntall, dvs. at eventuelle foretak er tatt med, slik at ulik organisering ikke skal påvirke sammenligningen.

I figuren nedenfor fremkommer en sammenligning av renteeksponert lånegjeld per innbygger i Dyrøy mot egen kommunegruppe, Troms og landet uten Oslo.

Figur: Netto lånegjeld per innbygger

Tabell: Netto lånegjeld per innbygger

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dyrøy	162 358	174 840	212 277	279 030	333 778	308 361
Troms (-2019, 2024-), Troms og Finnmark (2020-2023)	121 864	127 070	132 169	138 886	142 532	89 473
KOSTRA-gruppe 5	93 661	98 564	103 394	105 731	107 072	120 361
Landet uten Oslo	86 359	90 340	94 251	98 288	101 334	0

Som vi ser av figuren og tabellen ovenfor har kommunens netto lånegjeld økt kraftig de siste årene. Fra å ligge noe over nivået for Troms og egen kommunegruppe i 2020, er gjeldsnivået i 2026 over tre ganger så høyst som gjennomsnittet for Troms-kommunene, og godt over dobbelt så høyt som egen kommunegruppe. Den kraftige veksten i lånegjeld må ses i sammenheng med investeringstakten i kommunen i samme periode, samt økt pågang og bruk av startlån de siste årene.

Figuren viser med tydelighet at rente- og avdragsbelastningen er en betydelig påkjenning for kommuneøkonomien. Fremtidig investeringstakt må derfor også vurderes nøye dersom man skal klare å skape bedre sammenheng mellom inntekter og utgifter. Basert på vedtatt investeringsprogram i økonomiplan 2026-2029, forventes kommunens lånegjeld å øke fra 402,6 til 466,3 millioner i slutten av planperioden.

§ 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og Årsbudsjettet

(tall i hele kr)	2026	2027	2028	2029
IB	402 642 000	428 140 000	448 987 000	461 484 000
Lån nye investeringer	18 839 000	15 156 000	8 631 000	2 316 000
Nye lån til videre utlån	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
Avdrag på lån	- 7 241 000	- 8 209 000	- 10 034 000	- 11 352 000
Avdrag på lån til videreutlån	- 1 100 000	- 1 100 000	- 1 100 000	- 1 100 000
Sum lånegjeld 31.12	428 140 000	448 987 000	461 484 000	466 348 000

Da økonomiplan i hovedsak fanger om de mest kortsiktige investeringsbehovene, er det rimelig å anta at tabellen ovenfor underestimerer den faktiske utviklingen i siste del av planperioden.

I tillegg til utviklingen i lånegjeld er netto driftsresultat en nøkkelindikator for Dyrøy kommune. Netto driftsresultat blir sett på som den viktigste enkeltindikatoren for å vurdere den økonomiske situasjonen i kommunene. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsetning til senere bruk, og er dermed et uttrykk for kommunenes økonomiske handlefrihet. Statlig anbefalt minimumsnivå for netto driftsresultat er på 1,75 % av brutto driftsinntekter, hvilket også er vedtatt måltall for Dyrøy.

Regnskapet for 2025 er gjort opp med et negativt netto driftsresultat på 10,6 millioner, hvilket innebærer at inntektene har vært lavere enn utgiftene, og er saldert med fondsmidler. Målt i % av driftsinntektene utgjør dette -5,57 % og er dermed langt under

anbefalt nivå på 1,75 %. Differansen mellom regnskapet og anbefalt nivå tilsvarer 7,2 millioner.

I vedtatt økonomiplan 2026-2029 er det budsjettert med følgende utvikling i netto driftsresultat:

Netto driftsresultat (i 1000 kr)	2026	2027	2028	2029
Måltall i %	1,75 %	1,75 %	1,75 %	1,75 %
Måltall i kr	3 444	3 186	3 384	3 380
Budsjettert i %	1,42 %	-5,25 %	1,18 %	-0,88 %
Budsjettert i kr	2 790	-9 555	2 282	-1 700
Avvik i kr mot måltall	-8 139	3 428	-8 365	4 448

Som tabellen viser, ligger man i økonomiplan perioden inne med negative netto driftsresultat i andre og fjerde år av perioden. Dette er også de årene hvor utbetalingen fra Havbruksfondet er lave.

Figuren nedenfor viser utviklingen i netto driftsresultat i % av driftsinntekter for Dyrøy kommune de siste fire årene og kommende år i vedtatt økonomiplan.

Figur: Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

Det er interessant å vurdere netto driftsresultat i Dyrøy opp mot andre kommuner. I tabellen nedenfor er dette for sammenlignbarhetens skyld satt opp på konsernnivå for å fange opp ulike former for organisering (for Dyrøy er tall frem til 2023 inkl. Vox).

Tabell: Netto driftsresultat i % av driftsinntekter, kommunekonsern

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dyrøy	2,00 %	-0,60 %	6,30 %	-0,40 %	-0,40 %	-5,70 %
Troms og Finnmark	2,30 %	1,60 %	2,50 %	-1,80 %	-	-
Troms (-2019)	-	-	-	-	-1,60 %	-2,50 %
KOSTRA-gruppe 5	1,80 %	4,40 %	4,10 %	3,60 %	1,20 %	-0,30 %
Landet uten Oslo	2,50 %	4,20 %	2,60 %	1,00 %	-0,10 %	<i>Ikke publisert</i>

Av tabellen fremgår det at resultatet for konsernet Dyrøy kommune har svingt mye i perioden. I partallsår, hvor det har vært store utbetalinger fra Havbruksfondet, har kommunen stort sett levert netto driftsresultat som er bedre enn egen kommunegruppe, mens i oddetallsår hvor utbetalingene har vært lavere ligger kommunens netto driftsresultat vesentlig under egen kommunegruppe, Troms og landet uten Oslo.

Dette indikerer, som tidligere nevnt, at dagens driftsnivå i kommunen er vesentlig finansiert av havbrukspengene, og at dersom kommunen skal klare å sikre en bedre og mer langsiktig bærekraft i økonomien, hvor man også når de vedtatte måltallene for netto driftsresultat, må utgiftsnivået reduseres.

Når det gjelder disposisjonsfondet har kommunestyret vedtatt at dette skal utgjør minimum 8 % av brutto driftsinntekter. Tabellen under viser disposisjonsfondets utvikling målt i forhold til driftsinntekter i vedtatt økonomiplanperiode (2026-2029):

Utvikling disposisjonsfond (i 1000 kr)	2026	2027	2028	2029
Avsetninger til disposisjonsfond	4823	302	4315	3 956
Bruk av disposisjonsfond	-1 000	-8 824	-1 000	-1 223
Netto avsetning disposisjonsfond	3 823	-8 522	3 315	2 733
IB 01.01	6 319	10 142	1 620	4 935
Disposisjonsfond 31.12	10 142	1 620	4 935	7 668
I % av driftsinntekt	5,15 %	0,89 %	2,55 %	3,97 %

*Kilde: §5-6 Økonomisk oversikt drift

Som tabellen ovenfor viser, nås heller ikke dette måltallet i økonomiplanperioden 2026-2029. Målt i kroner ligger det også inne en reduksjon i disposisjonsfondet fra 10,1 mill. i begynnelsen av perioden til 7,7 mill. i slutten av perioden.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens disposisjonsfond fra 2018-2025:

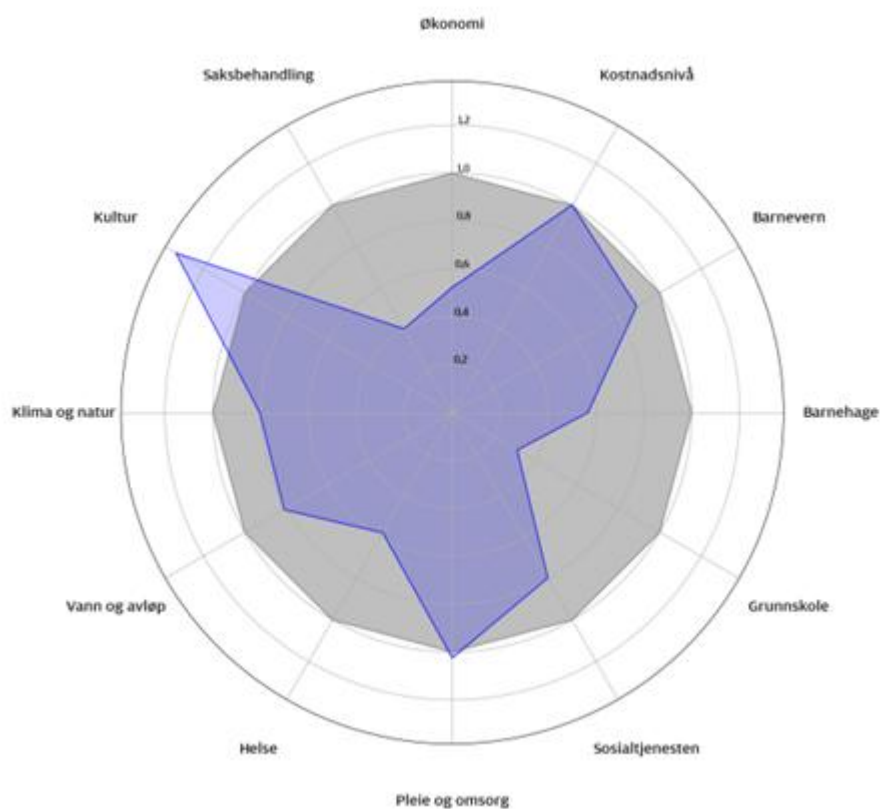
År	Disp.fond i %	Disp.fond i kr
31.12.2018	10,31 %	15 979 575
31.12.2019	5,98 %	9 277 228
31.12.2020	2,67 %	4 174 068
31.12.2021	2,33 %	3 447 604
31.12.2022	8,89 %	15 229 345
31.12.2023	9,51 %	16 659 840
31.12.2024	8,65 %	17 824 949
31.12.2025	3,34 %	6 319 293
Snitt 2018-2025	6,46 %	11 113 988

Som vi ser av tabellen har størrelsen på kommunens disposisjonsfond variert mye i perioden. I årene 2022-2024 var fondets størrelse høyere enn vedtatt måltall på 8 % av brutto driftsinntekter. Gjennom 2025 er imidlertid fondets størrelse blitt kraftig redusert og utgjorde kun 3,34 % av brutto driftsinntekter. Per 1. januar 2026 har kommunen 6,3 millioner på sine disposisjonsfond.

Kommunebarometeret

Dyrøy kommune er helt i bunnsjiktet av totaltabellen, og havna i 2025 på plass 354 i kommunebarometeret, av 357 kommuner totalt. Det er en nedgang fra året før som vi ikke er fornøyde med.

Kommunebarometeret har analysert resultatene til Dyrøy og laget en oversikt over sektorer der kommunen har poengsummer som skiller seg fra andre kommuner. Radardiagrammet under viser hvordan Dyrøy skårer i forhold til landsgjennomsnittet innenfor hver sektor. Grått område definerer gjennomsnittskommunen (0 % for alle sektorer). Ser vi på poengsummen for hver sektor, så gjør Dyrøy det best innenfor kultur. Her ligger Dyrøy 33,3 % over landssnittet. I motsatt ende av skalaen finner vi grunnskole, der kommunen ligger 68,7 % under landssnittet.

På grunn av kommunesammenslåinger er det ikke helt enkelt å sammenligne seg med tidligere år, men plasseringene er likevel tatt med. I 2025 kom Dyrøy på plass 342, i 2024 på

339. plass, i 2023 på 326. plass, i 2022 på 334. plass og i 2021 på 330. Vi har med andre ord vært helt nederst på tabellen i mange år, med verre tall år for år.

Til sammenligning ligger nabokommunene våre på slike plasseringer i 2026: Sørreisa 322 Salangen 305, Bardu 157, Målselv 275, Senja 270 og Lavangen 301.

Barometeret er laget slik at sektorene vektet ulikt, og det er flere nøkkeltall som avgjør hvilken plass en havner på. En høy skår på "tunge" sektorer som grunnskole eller pleie og omsorg vil ha en større effekt på totalrangeringen enn tilsvarende skår i øvrige sektorer. Grunnskole og pleie og omsorg utgjør begge 20 %. Barnevern, barnehage og økonomi utgjør 10 % hver, mens helse og sosialtjeneste utgjør 7,5 % hver. Kultur, miljø, saksbehandling og vann, avløp og renovasjon utgjør 2,5 % hver. Kostnadsnivå utgjør 5 % av den totale vekten. Det betyr at skal vi løfte oss her, må vi løfte oss på de store områdene; helse og oppvekst. Kommunedirektøren har som mål at Dyrøy skal klatre opp minst 10 plasser for hvert år i løpet av økonomiplanperioden.

Når det gjelder økonomi, havna Dyrøy på 346. plass i Kommunebarometeret for 2026. Det er 12 plasser bedre enn året før. De tyngste nøkkeltallene i sektoren er for driftsmargin og disposisjonsfond. Netto renteesponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes penger kommunen selv har utestående hos andre inn, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. For Kommune-Norge er renteesponert gjeld på 47,03 % av brutto driftsinntekter. Netto renteesponertgjeld i Dyrøy er 129,3 %, målt mot brutto driftsinntekter. Gjeldsgraden i Dyrøy har endret seg -7 % siste året. Nasjonalt var endring i gjeldsgrad på -0,67 %. Investeringsnivået har vært 33,82 % av brutto inntekter i Dyrøy de fire siste årene. Normalen i landet ligger på 13,48 %.

	2021	2022	2023	2024	2025
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	338	323	317	338	
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år					
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	302	26	52	27	247
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ³⁷	327	260	227	212	260
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	287	28	105	109	317
ØK06 Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	287	302	324	318	294
ØK07 Endring i netto renteesponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)		286	313	280	57
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag ³⁸	331	339	340		
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	266	329	340	340	340
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	272	259	306	322	337
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	339	328	340	283	235

Når det gjelder kostnadsnivå, kommer Dyrøy på 207. plass, mot 89. plass i fjor. De tyngste nøkkeltallene i denne sektoren er for grunnskole, pleie og omsorg, og barnehage.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger på en kostnad på 54 762,76. I Dyrøy drifter man denne sektoren med en netto kostnad på 27 432,5 kroner. Justert for lønns- og prisveksten var utgiftene i pleie og omsorgssektoren omtrent uendret i fjor.

Netto utgifter til barnehage har nasjonalt vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst. Barnehagekostnadene i kommunen ligger på 14 422,14. Tendensen for kommunene i landet er på 13 298,04 kroner.

Nasjonalt beløp kostnadene for barnevern-sektoren seg til 3551,99 kroner per innbygger, etter at vi har korrigert for lønns- og prisvekst. Netto utgifter til barnevern i Dyrøy er 6 34,99 kroner.

	2021	2022	2023	2024	2025
ENHO1 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	306	178	79	1	
ENHO2 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet ⁴³	197	139	139	93	124
ENHO3 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	269	310	174	306	273
ENHO4 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	300	340	339	340	323
ENHO5 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	140	110	259	21	1
ENHO6 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	77	94	128	1	118
ENHO7 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	174	283	260	336	319

Folkehelseprofil

Folkehelseinstituttet lager hvert år en såkalt [folkehelseprofil](#) for alle kommuner. Det er et fire siders dokument som gir et bilde av noen sider ved folkehelsen i kommunen. Profilen skal være en hjelp til å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkninga og hvilke faktorer som påvirker denne. Dyrøy kommune sin profil for 2026 ligger som vedlegg.

Oppvekstprofil

Folkehelseinstituttet lager også årlige [oppvekstprofiler](#) for kommunene etter mal fra folkehelseprofilene. Disse er og bygd opp som en fire siders rapport med en temaartikkel på midten og et såkalt oppvekstbarometer på siste side. Dyrøy kommune sin profil for 2026 ligger som vedlegg.

4 Overordna mål og prioriteringer

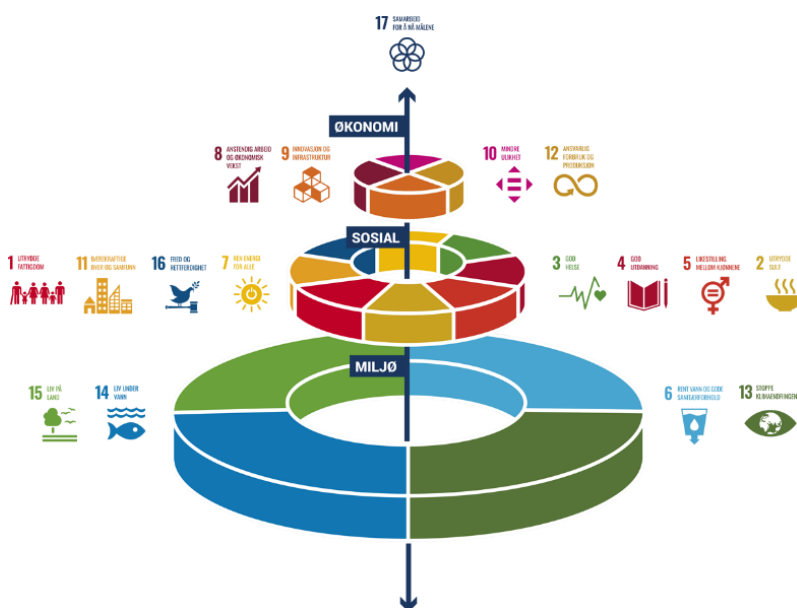
FNs bærekraftsmål

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine behov. [FNs bærekraftsmål](#) består av 17 mål og 169 delmål, og er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, nedkjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. For at måla skal nås må alle bidra, og Norge har laga en egen [Stortingsmelding](#) om hvordan dette skal gjøres.

Kommunal samfunnsplanlegging skal ta hensyn til, og bidra til bærekraftig utvikling. Det innebærer blant annet å fremme næringsvirksomhet, sysselsetting, folkehelse, gode boliger, bomiljø og oppvekstmiljø, og kulturtilbud på en måte som legger vekt på langsiktige miljøhensyn heller enn kortsiktige, økonomiske hensyn.

Kommuneplanens samfunnsdel

Dyrøy kommune har i kommuneplanens samfunnsdel valgt å jobbe med alle bærekraftsmåla med den såkalte bærekraftspyramiden sentralt. Å jobbe for bærekraftig utvikling handler om å jobbe innenfor tre dimensjoner: sosiale forhold, økonomi og klima- og miljø. Bærekraftspyramiden er bygd opp slik at dimensjoner og mål bygger på hverandre. Videre er samarbeid helt sentralt – ingen av målene kan nås uten samarbeid.

Samfunnsplanen har tre satsingsområder. Disse tre satsingsområdene er tett sammenkoblet og gjensidig avhengige. Bærekraftig utvikling krever en integrert tilnærming der man tar hensyn til økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn samtidig for å oppnå en harmonisk balanse. Til hvert satsingsområde er det utarbeidet hovedmål, delmål og strategisk tilnærming. De tre er:

1 Økonomisk bærekraft for innbyggere og næringsliv

Hovedmål: Dyrøysamfunnet er attraktivt og inkluderende

Satsingsområdet fokuserer på å opprettholde økonomisk vekst, produktivitet og levestandard over tid. Dette inkluderer tiltak for å sikre rettferdig fordeling av økonomiske ressurser, styrke økonomien, og fremme innovasjon og effektiv bruk av ressurser.

2 Sosial og samfunnsmessig bærekraft

Hovedmål: I Dyrøysamfunnet jobber vi sammen for å skape gode liv

Satsingsområdet handler om å fremme sosial rettferdighet, inkludering og trivsel for alle medlemmer av samfunnet. Dette innebærer å sikre tilgang til grunnleggende menneskerettigheter som utdanning, helsehjelp og anstendig arbeid, samt å bekjempe fattigdom, ulikhet og diskriminering.

3 Klima- og miljømessig bærekraft - et godt livsmiljø for alle

Hovedmål: Dyrøy vil at aktivitetene våre skal skje innenfor naturens bæreevne, i et rent og trivelig miljø, og med god beredskap for klimaendringer og uønskede hendelser

Satsingsområdet handler om å beskytte og bevare naturressurser og miljøet for nåværende og fremtidige generasjoner. Dette inkluderer tiltak for å redusere forurensning, bevare biologisk mangfold, redusere klimaendringer, og opprettholde balansen i økosystemer.

Samarbeid er gjennomgående for alle tre. Små lokalsamfunn vil alltid være preget av begrensede ressurser i forhold til de oppgaver som skal løses. Det gjelder både som lokalsamfunn og som kommunal organisasjon. Dette kan i stor grad kompenseres gjennom samarbeid. I samfunnsplanen er frivillighet som utviklingsressurs og interkommunalt samarbeid trukket frem som viktig.

5 Stab: økonomi, personal, organisasjon og service

Regnskap og budsjett

Rammeområde	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Sentral adm. og fellesdrift	9 649	15 384	15 786	17 001	22 446	22 528	22 504	22 504

Kilde: Budsjettskjema § 5-4 andre ledd, Bevilgninger til budsjettområdene drift

Ramme 2027

Det er foreløpig ikke beregnet ramme for området i 2027. Tidligere har man gitt et %vis nedtrekk av nettorammen. Basert på vedtatt økonomiplan vil et nedtrekk på 1 % utgjøre 225.000 kroner for rammeområdet:

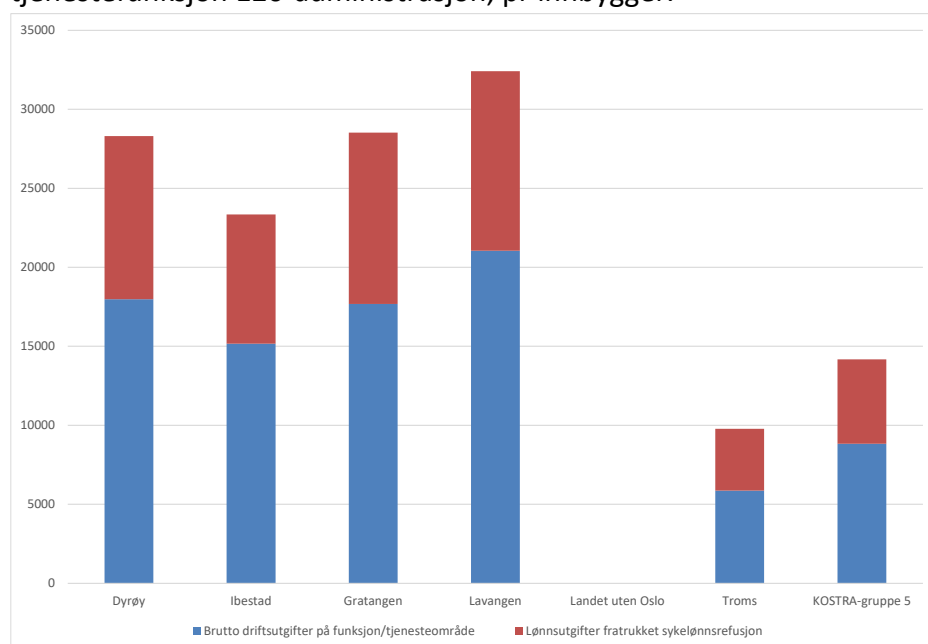
Nedtrekk i % og omregnet til kroner (1000)

Rammeområde (tall i 1000)	Økonomiplan 2027	1 %	5 %	7 %	10 %
Sentral adm. og fellesdrift	22 528	-225	-1 126	-1 577	-2 253

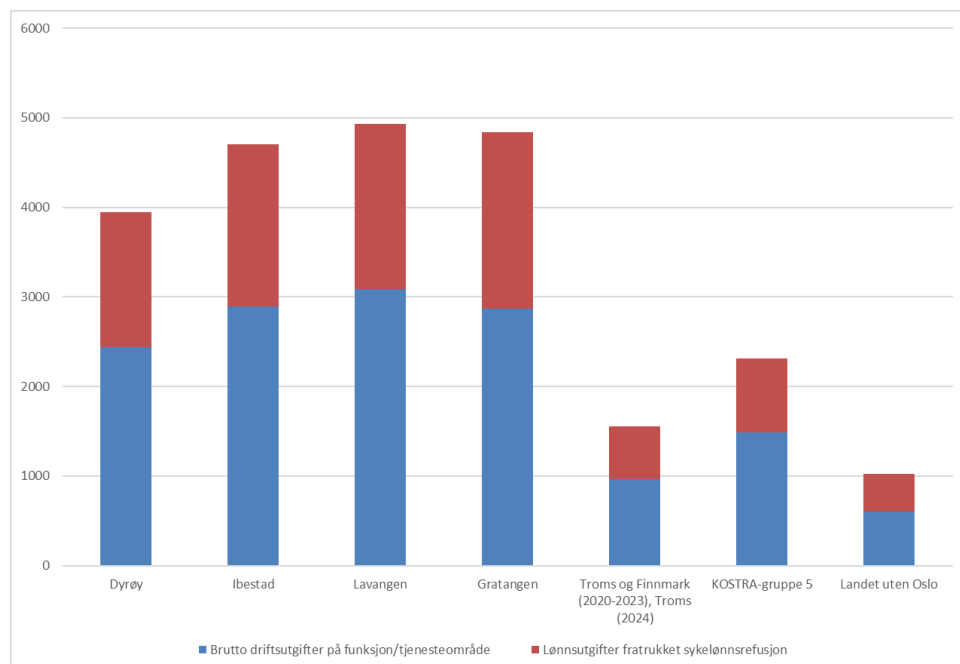
KOSTRA tall

Dyrøy kommune sammenlikner seg i hovedsak med sammenlignbare kommuner i regionen (Lavangen, Gratangen og Ibestad), den KOSTRA-gruppa som kommunen tilhører, Troms fylke, samt landet uten Oslo.

Figuren nedenfor viser brutto driftsutgifter og lønnsutgifter fratrukket sykelønnsrefusjon for tjenestefunksjon 120-administrasjon, pr innbygger.

Figuren nedenfor viser brutto driftsutgifter og lønnsutgifter fratrukket sykelønnsrefusjon for tjenestefunksjon 100-politisk styring og 110-Kontroll og revisjon, pr innbygger.

Dyrøy kommune har jobbet godt med sykefravær over flere år, og har gjennomgående gode tall. 2025 ble det beste året vi har tall fra, med 4,86 % fravær. Dette er bedre enn det måltallet som er satt på 94,50 % nærvær, og er noe vi er svært stolte av. Fremover blir det viktig å opprettholde det lave fraværstallet og fortsette det gode arbeidet.

Sykefravær	2024	2. tertial 2025	3. tertial 2025	2025	Endring 2024 – 2025	Tilsvarer
Korttid (fravær under 16 dager)	0,47%	0,42%	1,43%	1,34%	0,87	85,11%
Langtid (fravær over 16 dager)	5,68%	3,15%	3,87%	3,52%	-2,16	-38,03%
Totalt	6,15%	3,57%	5,30%	4,86%	-1,29	-20,98%

Utfordringsbildet

Organisering og digitalisering

Organisering og drift må kontinuerlig tilpasses økonomi og fremtidige behov. Selv om Dyrøy kommune har vært gjennom en større omstilling i 2025 og jobber etter et nytt organisasjonskart i 2026, må vi fortsette å justere drifta i henhold til endringer i innbyggertall, demografi og ikke minst inntekter og utgifter. Kommunen har over tid hatt for høyt drifts nivå. Omstilling vil fremover være regelen, ikke unntaket.

Vi må bli mer digitale, og vi må få på plass et gode systemer som hele organisasjonen tar i bruk og som øker både kvalitet og effektivitet.

Videre må vi sikre relevant informasjonsflyt og bli enda mer målrettet i kommunikasjonsarbeidet, både internt og eksternt. Vi skal være en transparent kommune, hvor det er lett å få informasjon og få hjelp via hjemmesiden vår.

Interkommunalt samarbeid

En bærekraftig kommunal tjenesteproduksjon krever høy grad av interkommunalt samarbeid for en liten kommune som Dyrøy.

Dyrøy kommune deltar allerede i et betydelig antall interkommunale samarbeid, hvor det i hovedsak er andre kommuner som er vertskommune. Samarbeidet spriker i flere retninger og med varierende påvirkning, forankring og kontroll.

Det bør vurderes samarbeid på flere områder, og må arbeides for at flest mulig samarbeid er samlet under samme paraply. Det gir mulighet for et mer helhetlig tilbud. Det må også etableres strukturer som gir mulighet for påvirkning, oppfølging og kontroll. Samarbeidet må bygge på tillit og åpenhet, både på politisk og administrativt nivå mellom de samarbeidende kommunene.

Helt konkret arbeides det nå med samarbeid om lønn og regnskap, helsesykepleier og rus- og psykisk helsetjeneste, samt landbruk.

Bemanning og rekruttering

Når vi ser på hele kommunen samlet, viser tallene at hele 57 % av våre ansatte er 50 år eller eldre. Dette innebærer at vi står overfor et generasjonsskifte, som gjør det nødvendig å ha et tydelig fokus på både å beholde arbeidstakerne våre så lenge som mulig, og rekrutteringen fremover. Vi må arbeide aktivt med rekruttering av kompetent arbeidskraft.

Noen av yrkesgruppene som vi vil ha behov for å rekruttere kommende år er sekretærer, pedagogiske ledere og fagarbeidere i barnehage, spesialsykepleiere, pleiemedarbeidere, vernepleiere, renholdere, rådgivere samfunnsutvikling og pedagogisk personell til skole.

5 Oppvekst og velferd

Regnskap og budsjett

Rammeområde	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Oppvekst og velferd	10 693	13 474	101 001	16 015	98 509	96 873	95 676	96 176

Kilde: Budsjettskjema § 5-4 andre ledd, Bevilgninger til budsjettområdene drift

Ramme 2027

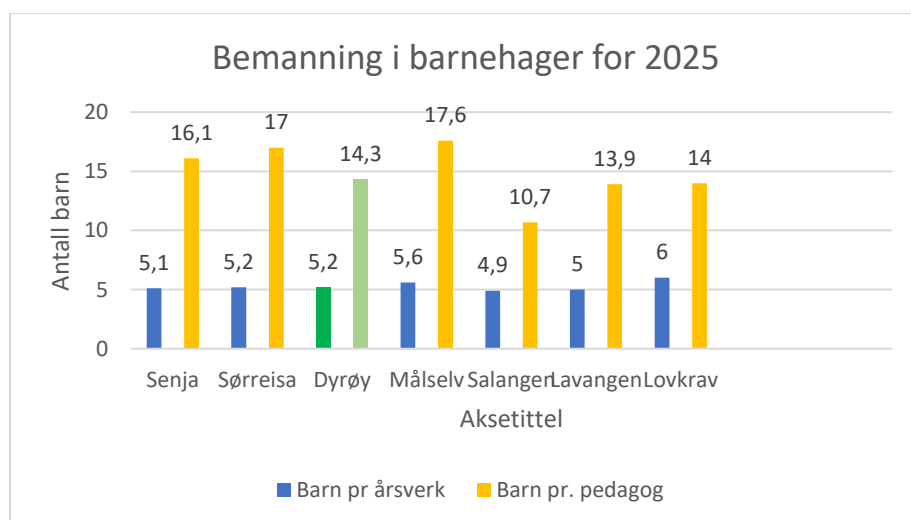
Det er foreløpig ikke beregnet ramme for området i 2027. Tidligere har gitt et %vis nedtrekk av nettorammen. Basert på vedtatt økonomiplan vil et nedtrekk på 1 % utgjøre 969.000 kroner for rammeområdet:

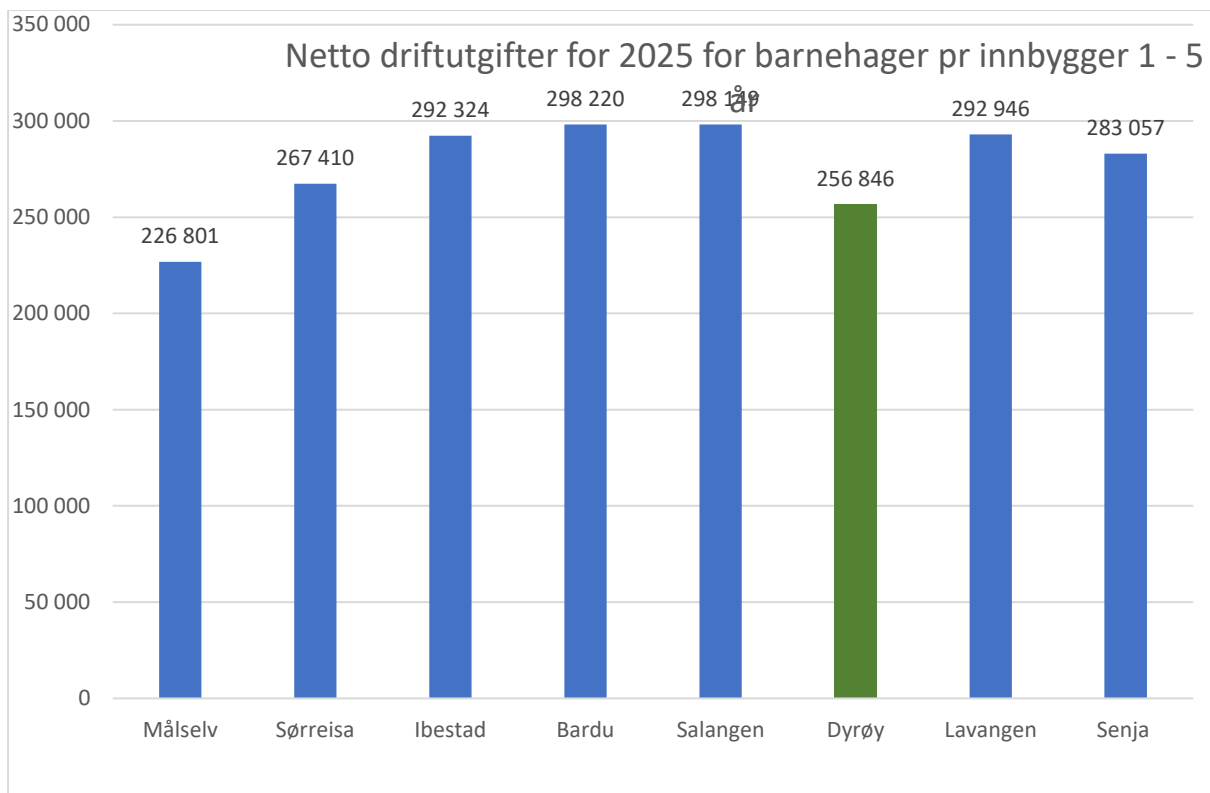
Nedtrekk i % og omregnet til kroner (1000)

Rammeområde (tall i 1000)	Økonomiplan 2027	1 %	5 %	7 %	10 %
Oppvekst og velferd	96 873	-969	-4 844	-6 781	-9 687

KOSTRA tall oppvekst

Dyrøy barnehage

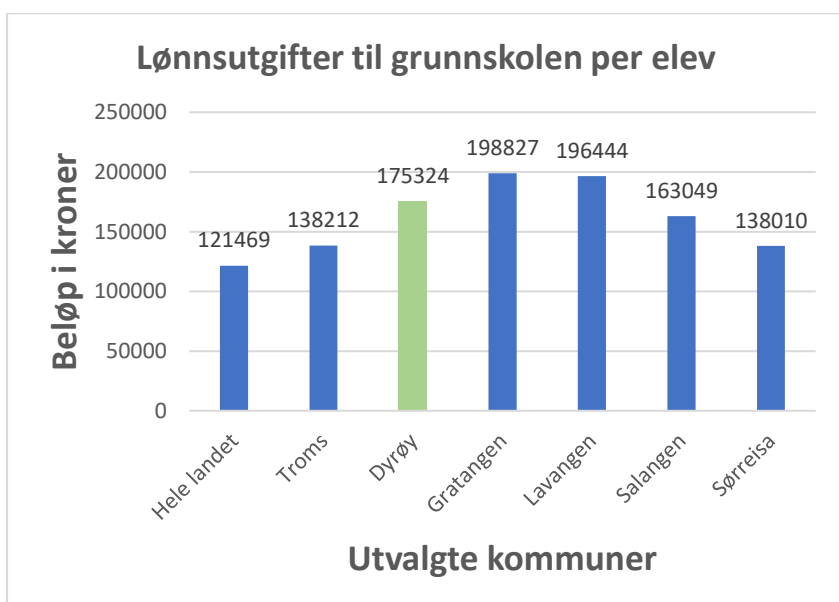
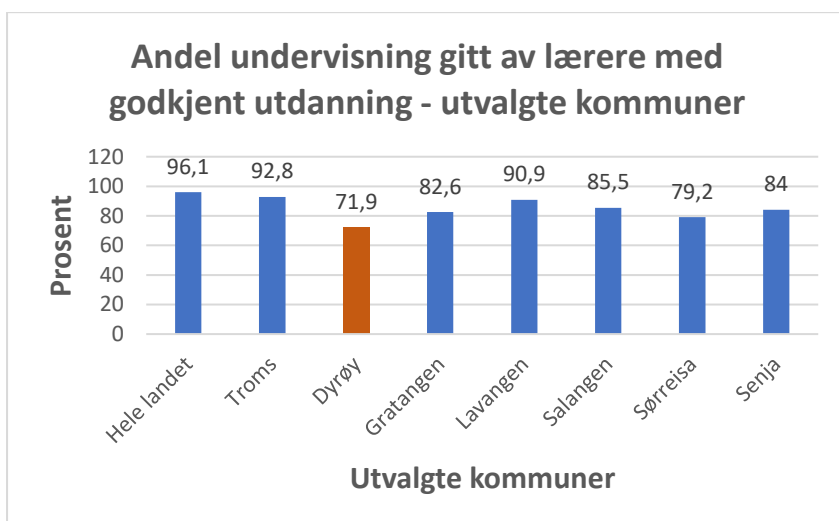
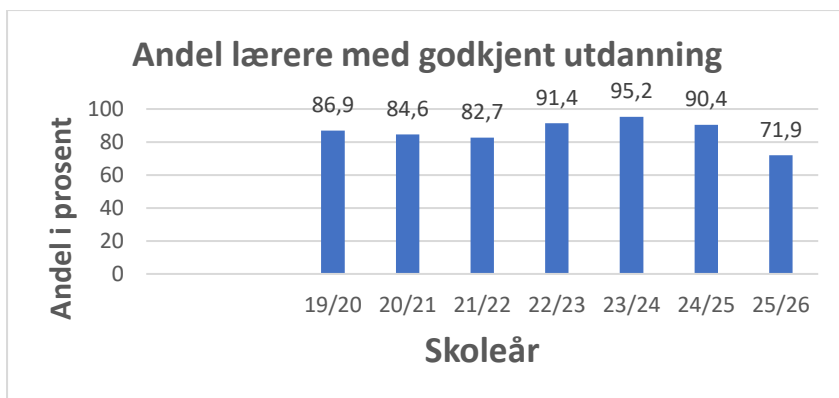

Dyrøy kommer på 353. plass når det gjelder barnehage i Kommunebarometer for 2026.

	2021	2022	2023	2024	2025
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	224	50	130	214	136
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager					
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	1	1	309	304	309
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen					
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	38	1	242	247	262
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning					
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	105	183	340	340	340
BH08 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år	26			319	321
BH09 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste fire år	42	24	1	221	340
BH10 Antall barn per barnehage	62	75	52	96	90
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	19	31	1	44	41
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager					
BH13 Andel 1-5-åringer med barnehageplass	324	184	339	333	340

Elvetun skole

Dyrøy kommune kommer på 357. plass når det gjelder grunnskole i Kommunebarometer for 2026.

	2021	2022	2023	2024	2025
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	281	247	326	322	329
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	121	311	313		316
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år	334	326		318	
GSK04 Andel elever på laveste mestringnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ³		248	263	276	283
GSK05 Andel elever på laveste mestringnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ³					
GSK06 Andel elever på laveste mestringnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ³					
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	339	313	309	306	328
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	229	331	300	339	339
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	340	231	1	228	338
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	287	329	318	324	339
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	300			267	
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	31	277	283	293	
GSK13 Elevantimer med fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	216	208	207	196	269
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	162	22			
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	164	161	187		
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	149	118	56	49	41
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	298	298	291	289	288
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	319	320	323	244	77
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	207	82	123	205	214

Barnevern

Dyrøy kommune kommer på 239. plass i denne sektoren i Kommunebarometer for 2026.

	2021	2022	2023	2024	2025
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	326	324	290	307	324
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	280	259	1	286	1
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	226	218	180	261	191
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem					
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie					
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	49	184	30	25	54
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	326	325	116	110	175
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan				1	
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan				1	
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	278	276	273	1	1
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	1	1	273	1	1
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	36	40	1	132	77
BV13 Hvor mange av de siste fire årene har kommunen hatt brukerundersøkelse i barnevernet?	43	105	197	186	125
BV14 Andel ansatte i barnevernet som tilfredsstillere kompetansekravet i bvl § 15-6				148	

Utfordringsbildet oppvekst

Bemanning og rekruttering

Som utkantkommune står vi, i likhet med flere av våre nabokommuner, overfor utfordringer med å rekruttere og beholde tilstrekkelig fagkompetanse innen oppvekstsektoren. Samtidig

har vi de senere årene hatt gode erfaringer med å motivere egne innbyggere til å ta relevant utdanning og returnere til kommunen. Vi vil videreføre og styrke dette arbeidet, blant annet gjennom samarbeid med regionale aktører som Studiesenteret Finnsnes. Å bygge lokal kompetanse vurderes som en av våre viktigste strategier for å sikre stabile og robuste fagmiljøer over tid.

Synkende barne- og elevtall

Kommunen har over lengre tid opplevd nedgang i folketallet, noe som også gjenspeiles i barnehage og skole. Dette har medført behov for omstilling, særlig i skolesektoren. Arbeidet har vært preget av å tilpasse organiseringen til mindre elevgrupper, samtidig som vi har hatt et tydelig fokus på å opprettholde trygge og gode lærings- og oppvekstmiljø.

Kartlegginger og resultater

I barnehagen har tilbakemeldinger fra foreldre pekt på et forbedringspotensial knyttet til henting og levering, medvirkning og ute og innemiljø. Dette er fulgt opp gjennom interne utviklingsprosesser som temaer i foreldremøter, med mål om å styrke samarbeidet mellom hjem og barnehage.

I skolen har det vært arbeidet systematisk med å utvikle læreplanforståelse, bedre tilpasset opplæring, utnytte styrkene hos elevene, motivasjon og lærelyst og bedre ressursutnyttelse. Ved Elvetun skole viser elevundersøkelsen generelt en god trivsel blant elevene. Samtidig ser vi at de faglige resultatene svinger en del fra år til år. Skolen har også gjennomført en foreldreundersøkelse der tilbakemeldingene er gode med tanke på informasjon, ansatte som er omsorgsfulle, engasjerte og kompetente, og foreldrene opplever seg aktivt deltagende i barnas skolehverdag. Foreldrene opplever i stor grad at barna deres trives godt på skolen. Foreldrene er misfornøyd med uteområdet ved skolen. I tillegg er det ønskelig at skolearbeid gjennomføres ved skolen, og ikke så mye som hjemmelekser.

Regionen indre Midt-Troms har utviklet en type årshjul «Kompasset». Kompasset vil Dyrøy barnehage og Elvetun skole inkludere i sine rutiner og det skal beskrive hvordan barnehagen- og skolen kan arbeide systematisk med kartlegging, vurdering og oppfølging, og gir forslag til tiltak og rutiner som støtter opp under tidlig innsats og regeletterlevelse av barn- og elever på et tidlig tidspunkt.

Mål og strategisk retning oppvekst

Dyrøy barnehage

Dyrøy barnehage skal være en inkluderende og utviklingsfremmende arena der alle barn opplever trygghet, omsorg og mestring. Barnehagen skal:

- legge til rette for lek, læring og sosial utvikling
- styrke barnas språk og kommunikasjon
- fremme fysisk aktivitet og gode helsevaner
- sikre et tett og godt samarbeid med foreldre

Mål: Gi barna en god start på livet og forberede dem på videre skolegang og samfunnsdeltakelse.

Elvetun skole

Skolen skal være en inkluderende og utviklingsorientert læringsarena som bidrar til at alle elever oppnår sitt potensial faglig og sosialt. Skolen skal:

- sikre systematisk arbeid med grunnleggende ferdigheter og læringsutbytte – læreplanforståelse og bedre tilpasset opplæring og forbedre ressursutnyttelse
- utvikle elevenes evne til refleksjon, samarbeid og selvstendighet
- arbeide forebyggende for et trygt og godt skolemiljø
- styrke elevenes livsmestring og framtidige deltakelse i arbeids- og samfunnsliv – skape motivasjon og mestring gjennom å utnytte elevenes styrker
- videreutvikle samarbeid med hjem og relevante samarbeidspartnere

Mål: Sikre at alle elever fullfører og består opplæringsløpet med kompetanse som gir grunnlag for videre utdanning, arbeid og et selvstendig liv. Det skal arbeides systematisk for å forebygge mobbing og utenforskap, og for å sikre et godt samarbeid mellom skole, hjem og elever.

KOSTRA tall helse og omsorg

	2025								
	5514 Ibestad	5518 Loabåk - Lavangen	5520 Bardu	5522 Salangen	5524 Målselv	5526 Sørreisa	5528 Dyrøy	EAK Landet	EKG15 KOSTRA- gruppe 15
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	80 832	64 201	50 458	70 142	46 273	43 177	62 867	39 197	70 827
Årsverk i helse og omsorgstjenesten per 10 000 innbygger (årsverk)	652,7	522,0	323,2	515,0	390,2	360,5	521,8	325,1	535,0
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	42,1	29,9	33,9	35,4	35,5	31,0	36,7	33,1	35,2
Andel innbyggere 80 år og eldre med institusjonsopphold (prosent)	9,7	17,7	9,8	6,8	11,4	7,2	15,2	9,0	12,2

	2025								
	5514 Ibestad	5518 Loabåk - Lavangen	5520 Bardu	5522 Salangen	5524 Målselv	5526 Sørreisa	5528 Dyrøy	EAK Landet	EKG15 KOSTRA- gruppe 15
Andel innbyggere 80 år og eldre med institusjonsopphold (prosent)	9,7	17,7	9,8	6,8	11,4	7,2	15,2	9,0	12,2
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	23,3	32,9	21,2	25,8	18,2	26,1	22,3	12,8	22,1
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	15,5	10,0	10,0	14,1	8,7	8,5	9,3	9,5	13,8
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	10,3	56,5	70,4	81,3	75,6	53,8	106,0	54,9	75,9
Andel nyfødte med hjemmebesøk av helseyskepleier (prosent)	100,0	100,0	97,4	100,0	109,1	93,8	100,0	88,9	91,5

Dyrøy kommune kommer på 169. plass når det kommer til pleie og omsorg
Kommunebarometer for 2026.

	2021	2022	2023	2024	2025
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	83	60	136	105	34
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	1	1	323	19	157
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	84	75	307	147	29
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	169	21	60	325	303
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	1	1	1	1	1
PO08 Andel hjemmeboende personer med demens som mottar tilbud om dagaktivitet	1	1	1		
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	320	220	181	171	188
PO11 Andel vedtak om helsetjenester i hjemmet, som iverksettes innen 15 dager ⁶	1	273	271		
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere ⁶	57	202	202		
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende eldre enn 80 år	239	246	268		
PO17 Andel som fullt ut får dekket behov for bistand til å delta i arbeid og studier ⁶	63	201	201		
PO18 Andel som fullt ut får dekket behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter ⁶	69	85	84		
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	46	27	71	331	334
PO21 Andel mottakerne av habilitering og rehabilitering i hjemmet som har en individuell plan ⁶	161	159	151		
PO22 Andel av beboere i institusjon på 67 år og eldre som er vurdert for risiko for underernæring i løpet av siste 12 måneder	56	60	96	64	58
PO23 Andel av mottakerne av helsetjenester i hjemmet på 67 år og eldre som er vurdert for risiko for underernæring i løpet av siste 12 måneder	107	113	201	38	37
PO24 Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere innen omsorgstjenestene.	43	48	50	39	59
PO25 Andel av beboere på institusjon som er vurdert av tannhelsepersonell de siste 12 måneder	111	23	112	85	
PO27 Andel heltidsansatte i helse-, pleie- og omsorgssektoren					
PO29 Andel demente med lokaliseringsteknologi	50	67	74	78	76

Dyrøy kommune kommer på 346. plass når det gjelder helse kommunebarometeret 2026.

	2021	2022	2023	2024	2025
HE01 Avtalte legeårsverk per 10000 innbyggere	310	50	77	29	45
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne					
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege					
HE04 Andel ledige listeplasser					
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år		1	1		
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere ⁹	313	309	1		
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte					
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere ⁹	336	305	340		
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår		1	298	1	
HE10 Andel nyfødte med hjemmebesøk innen 14 dager	1	270	292		1
HE11 Vaksine, 2-åringer ⁹					
HE12 Vaksine, 9-åringer ⁹					
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere ⁹					
HE14 Netto utgifter til forebygging (funksjon 233) per innbygger over 4 år	1	24	25	85	159

Dyrøy kommune kommer på en 286. plass når det gjelder sosialtjeneste 2026.

	2021	2022	2023	2024	2025
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	52	19	48	41	79
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	1	1	126	24	32
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	156	104	290	218	307
SOS04 Andel 25-67 på sosialhjelp, korrigert ¹²				165	
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer			119	21	118
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer				56	1
SOS07 Andel av mottakerne som har arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	1	128	263	274	
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp					
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad			20	1	
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	1	274	1		114
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad					

Utfordringsbildet helse og omsorg

Demografisk utvikling og økt tjenestebehov

Dyrøy kommune står overfor en økende andel eldre i befolkningen. Dette gir høyere etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester, særlig korttidsplasser, avlastning og hjemmebaserte tjenester. Behovet utfordrer kapasiteten i tjenestene og stiller økte krav til bemanning, kompetanse og tilpasning av tilbudet.

Selv om andelen eldre over 80 år som mottar hjemmetjenester er noe lavere enn i sammenlignbare kommuner, er behovet tilstrekkelig stort til å kreve målrettet utvikling av tjenester og effektiv bruk av ressurser.

Rekruttering og stabil bemanning

Rekruttering og det å beholde kvalifisert helsepersonell er en betydelig utfordring. Begrenset tilgang på fagkompetanse og konkurranse fra andre kommuner og private aktører påvirker lønnsnivå, bruk av vikarer og stabiliteten i tjenestene.

Kommunen har per i dag en relativt høy andel fagpersonell (KOSTRA tall 82,1 %) sammenlignet med andre kommuner, men dersom rekrutteringsutfordringene vedvarer, vil fagkompetansen over tid kunne svekkes.

Stramme økonomiske rammer

Tjenestene drives innenfor stramme økonomiske rammer. Dette begrenser handlingsrommet for investeringer i kompetanse, teknologi og kapasitetsutvidelse. Samtidig øker driftskostnadene, blant annet knyttet til bemanning og medisinsk forbruksmaterieell, noe som utfordrer balansen mellom kvalitet og økonomisk bærekraft.

Utgiftsnivået per innbygger er noe lavere enn sammenlignbar KOSTRA gruppe, noe som kan tyde på effektiv drift, men også innebærer økt sårbarhet ved uforutsette behov eller kostnadsøkninger.

Tjenesteyting i en spredtbygd kommune

Geografiske forhold og lav befolkningstetthet gir særlige utfordringer for effektiv drift. Dette

gjelder spesielt for hjemmetjenester og fysioterapi, der reisetid og lav oppdragsmengde påvirker ressursutnyttelsen og tilgjengeligheten for innbyggerne.

Digital omstilling og krav til tjenesteutvikling

Nasjonale føringer stiller økte krav til digitalisering og bruk av velferdsteknologi. Dette krever investeringer i utstyr, kompetanse og arbeidsformer, samtidig som det må tas hensyn til ulik digital kompetanse hos både brukere og ansatte.

Mål og strategisk retning helse og omsorg

Helse- og omsorgstjenesten skal utvikles slik at kommunen er i stand til å møte den demografiske utviklingen og økte behov på en bærekraftig måte. Tjenesten skal være helhetlig, tilgjengelig og av god kvalitet, og bidra til å ivareta innbyggernes behov gjennom hele livsløpet.

For å nå dette skal kommunen:

- videreutvikle tjenester som fremmer forebygging, mestring og tidlig innsats
- sikre god ressursutnyttelse gjennom ansvarlig økonomistyring og prioritering
- styrke kvalitet og kapasitet gjennom målrettet kompetanseutvikling og gode fagmiljø
- ta i bruk digitalisering og velferdsteknologi for å forbedre tjenester og arbeidsprosesser
- utvikle fleksible tjenesteløsninger tilpasset en spredtbygd kommune

Skolehelsetjenesten skal styrkes som en tilgjengelig og tillitsskapende arena for forebyggende arbeid. I samarbeid med kultursektoren skal det legges til rette for lavterskel møteplasser og aktiviteter som fremmer tilhørighet og mestring, særlig for barn, unge og sårbare grupper.

Tverrfaglig og tverrsektoriell samhandling skal være en grunnleggende del av tjenesteutviklingen. Samarbeidet mellom helse, skole, barnevern og andre relevante tjenester skal videreutvikles for å sikre helhetlige og koordinerte tilbud, særlig for personer med sammensatte behov.

Kommunen skal også styrke samarbeid med andre kommuner og delta i fagnettverk der dette gir mer robuste fagmiljøer, bedre kompetansedeling og mer effektiv ressursbruk.

7 Samfunnsutvikling og infrastruktur

Regnskap og budsjett

Rammeområde	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Samfunnsutvikling og infrastruktur	11 536	13 634	17 392	16 175	15 829	15 470	15 474	15 259

Kilde: Budsjettskjema § 5-4 andre ledd, Bevilgninger til budsjettområdene drift

Ramme 2027

Det er foreløpig ikke beregnet ramme for området i 2027. Tidligere har man gitt et %vis nedtrekk av nettorammen. Basert på vedtatt økonomiplan vil et nedtrekk på 1 % utgjøre 155.000 kroner for rammeområdet:

Nedtrekk i % og omregnet til kroner (1000)

Rammeområde (tall i 1000)	Økonomiplan 2027	1 %	5 %	7 %	10 %
Samfunnsutvikling og infrastruktur	15 470	-155	-774	-1 083	-1 547

KOSTRA tall

Kultur

Dyrøy kommer på 33. plass i denne sektoren i Kommunebarometer for 2026. Det er vi stolte av!

	2021	2022	2023	2024	2025
KUL01 Besøk i folkebibliotek per innbygger	239	259	160	161	151
KUL02 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket	56	222	247	91	
KUL03 Utlån per innbygger	335	325	316	305	306
KUL04 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge					
KUL05 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	340	330	166	330	282
KUL06 Kinobesøk per innbygger					
KUL07 Ansatte kulturarbeidere i kommunen, per 1000 innbygger	65	295	106	273	
KUL08 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	240	94	93	86	89
KUL09 Antall timer i kulturskolen, per elev	139	269	210	35	
KUL10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	1	1	144	1	16
KUL11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	47	37	42	1	1

Klima og natur

Dyrøy kommer på 316. plass i denne sektoren i Kommunebarometer for 2026.

	2021	2022	2023	2024	2025
KLN01 Formålsbygg, energibruk per kvm	331	330	331	325	320
KLN02 Endring, totale klimagassutslipp i kommunen siste fire år (prosent) ¹⁶	185	242	292	327	340
KLN03 Endring i klimagassutslipp (tonn CO2 ekvivalenter) fra veitrafikk i kommunen siste fire år ¹⁶	258	291	321	308	331
KLN04 Hvor mange av de siste fire årene kommunen har søkt om midler fra klimasats ¹⁷					
KLN05 Antall offentlige ladepunkt for elbiler per 1000 innb. ¹⁸			126		
KLN06 Andel km av kommunale veier som er tilrettelagt for syklende	98	100	105	105	100
KLN07 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	338	340	340	330	315
KLN08 Andel av alle naturlige vannforekomster med god økologisk tilstand	1	1	1	1	1
KLN09 Andel av alle sterkt modifiserte vannforekomster med godt økologisk potensial	56	56	56	56	56
KLN10 Gjeldende overordnede planer nyere enn 5 år som angår natur og miljø ¹⁹	1	1	1		
KLN11 Antall byggesøknader innvilget med dispensasjon i LNF-områder, langs ferskvann og i strandsone ²⁰					
KLN12 Andel vernet areal på land og til havs, i forhold til kommunens totale areal ²¹		325	325	324	
KLN13 Jordbruksareal omdisponert siste fire år (dekar)	144	151	54	52	56
KLN14 Endring i antall km2 nedbygd areal (sum av bebygd areal og vegareal) siste 4 år	94	58	51	21	24
KLN15 Brutto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (kr)	321	289	331	308	318

Saksbehandling

Dyrøy kommer på 315. plass i denne sektoren i kommunebarometeret for 2026.

	2021	2022	2023	2024	2025
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid		1	1	133	
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist		192	160	198	
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	154	142			
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn					
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	1	1	1	1	1
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan ³⁴		40	166	159	
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner ³⁴		84	90	83	
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	57	52	47	48	39

Nasjonalt er det store variasjoner i gebyr for å saksbehandle en enebolig. Noen kommuner oppgir at de ikke krever gebyr i det hele tatt, mens de dyreste kommunene krever over 40 000 kroner. I løpet av femårsperioden 2019–2023 har byggesaksgebyret for oppføring av enebolig i Dyrøy endret seg fra 2 039 kr til 2 297 kr. Mye kan tyde på at vi bør ta en gjennomgang av gebyrsatsene våre.

Vann, avløp og renovasjon

Dyrøy kommer på 302. plass i denne sektoren i Kommunebarometer for 2026.

Lekkasjer fra vannledningsnettet er et problem i mange kommuner. På landsbasis forsvinner rundt 30 % av det produserte drikkevannet før det når fram til abonnentene. I Dyrøy er lekkasjene på 40 %.

	2021	2022	2023	2024	2025
VA01 Justert Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing					
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	1		1	1	1
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	1	1	1	1	1
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	1	1	1	1	1
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi	1	1		1	1
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	210	132	1	95	139
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	268	273	260	252	263
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	262	276	285	267	269
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	220	234	219	230	238
VA10 Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp	220	243	250	228	
VA11 Alder på spillvannnettet	320	324	328	333	334
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav	1	1	1	1	
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett	1	1	1		
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	1	1	1	1	

Utfordringsbildet

Vi har svært høye kommunale avgifter. Kommunen må sikre at budsjettet reflekterer selvkostprinsippet for vann, avløp og andre relevante tjenester.

Vi har et stort vedlikeholdsetterslep både på kommunale veier og kommunale bygg, som følge av for liten økonomisk ramme og for få ansatte over tid. Kommunen står overfor store investeringsbehov for de kommende årene, inkludert fornyelse av vannledninger.

Dette krever omfattende økonomiske ressurser og strategisk planlegging.

Det er det vedtatt et asfaltprogram for kommunale veier som strekker seg over en periode fram til 2034. Kommunen har i starten av 2026 investert i utstyr for å hjelpe til med å ta unna etterslepet som har oppstått.

Det er viktig at arbeidet med næringsutvikling som ble igangsatt gjennom VOX programmet følges tett opp, for å sikre langsiktig næringsutvikling i kommunen. Utviklingsarbeid på tvers av kommunens avdelinger.

Vi har for liten kapasitet til å drive utviklingsarbeid og tilrettelegge for vekst; mye kapasitet går til saksbehandling.

Det er et behov for å ha flere ulike typer husvære for de som skal bosette seg i Dyrøy. Mangel på bolig er en utfordring som kan hindre vekst og utvikling i kommunen, og det trengs flere boliger av ulike typer, både for unge, familier og eldre.

Det stilles store krav til kommunal beredskap utfordrer hele organisasjonen.